

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма «Корпоративні фінанси»
Рік навчання 2023-2024, семестр 4
Форма навчання - денна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання - українська

Лектор курсу

д. е. н., доцент кафедри
фінансів Шевченко Наталія
Сторінка курсу в eLearn
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/index.php?categoryid=189&browse=courses&perpage=20&page=1>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Фінанси підприємств»: набуття та закріплення практичних навичок щодо формування та використання фінансових ресурсів у процесі фінансово-господарської діяльності підприємства, навчити майбутніх фахівців вправно орієнтуватися та приймати відповідні управлінські рішення щодо фінансування суб'єктів підприємницької діяльності в рамках, визначених в Україні нормами фінансового законодавства.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК12. Здатність працювати автономно.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
- СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Унікальні (спеціальні, фахові) компетентності:

- СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

Програмні результати навчання (ПРИ) ОП:

- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР24. Знати та вміти ідентифікувати інвестиційні переваги суб'єктів господарювання аграрного сектору.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Годин и (лекції/ практи чні)	Результати навчання	Завдання	Оціню вання
1	2	3	4	5
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Грошові розрахунки і грошові надходження підприємств				
Тема 1. Основи фінансів підприємств	2/2	Знати 1. Сутність фінансів підприємств, їх ознаки та функції. 2. Об'єкти та суб'єкти фінансових відносин підприємства; грошові відносини підприємств з різними ланками фінансової системи. 3. Специфіка галузі сільського господарства та її вплив на організацію фінансів підприємств. 4. Принципи організації фінансів підприємств. 5. Розрахунок коефіцієнтів самофінансування. Вміти Розрахувати коефіцієнт самофінансування	Написання есе (тема: у чому доцільність здобутих знань з дисципліни фінанси підприємств щодо ефективного фінансування та розвитку бізнесу)	
Тема 2. Грошовий оборот та сфери застосування готівкових і безготівкови х розрахунків на підприємстві	2/2	Знати Принципи здійснення безготівкових розрахунків. Порядок проведення касових операцій Порядок відкриття рахунків в банку Вміти Проводити - Розрахунки акредитивами, вексельною формою розрахунків, Чеками Розрізняти платіжне доручення і платіжну вимогу-доручення. Використовувати облікове дисконтування при застосуванні механізму простого та складного нарахування процентів	Задача 1. Тратта (переводний вексель) видано на суму 1 млн грн. Дата сплати по векселю — 17.11.2023. Власник векселя провів його облік у банку 09.09.2023 за обліковою ставкою 20%. До дати погашення векселя залишилось 69 днів. Якою буде одержана власником векселя при його обліку сума та простий обліковий дисконт Задача 2. Боргове зобов'язання в сумі 200 тис. грн. обліковується за два роки і 167 днів до погашення. Знайти ціну купівлі (обліку) при механізмі простого обліку та обліковій ставці 11%.	
Тема 3. Зміна вартості платежів в	2/2	Знати Фактори, що впливають на зміну вартості грошей з часом, теперішню	Задача 1. Підприємство має вексель номінальною вартістю 6000 грн. Терміном погашення	

часовому інтервалі		і майбутню вартість грошей. Вміти Нараховувати прості і складні відсотки Розуміти Взаємозв'язок між звичайною та обліковою процентними ставками. Застосовувати Фінансову рента та механізм її обчислення	90 днів та ставкою 12% річних. Банк викупує у підприємства вексель за 40 днів до погашення. Яку суму за облік векселя сплатить банку підприємство? Задача 2. Підприємство звертається в банк з проханням викупити його рахунки-фактури на суму 36000 грн. Плата за кредит складає 18% річних. Середній термін обертання коштів у розрахунках з покупцями 21 день. За виконання цієї операції банк бере плату в сумі 3% комісійних. Яка буде плата за факторингову операцію?	
Тема 4. Грошові потоки, доходи і витрати підприємств	2/4	Знати Що таке грошові надходження підприємства? Класифікацію грошових потоків підприємства. Розрізнити Внутрішні та зовнішні джерела грошових надходжень. Вміти Планувати виручку на підприємстві, розподіляти виручку на підприємстві. Аналізувати Грошові потоки від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства.	Задача 1. Собівартість одиниці підакцизної продукції склала 1550 грн. Плановий рівень рентабельності 11%, ставка акцизу 25%, а ставка торгової націнки – 15%. Якою буде реалізаційна ціна одиниці підакцизної продукції та яка сума акцизу буде перерахована до бюджету. Задача 2. Ціна реалізації одиниці підакцизної продукції – 170 грн., ставка акцизу – 110%, ставка торгової націнки – 12%. Якою є ціна виробника та яка сума акцизу буде перерахована до бюджету	
Модуль 2				
Формування фінансових результатів господарювання та організація оборотних засобів на підприємстві				
Тема 5. Формування і розподіл прибутку	2/2	Знати Економічну сутність прибутку підприємства. Аналізувати Фактори, що впливають на величину прибутку. Розрізнити Види прибутку підприємства. Розраховувати та аналізувати Фінансові результати від різних видів діяльності Показники ефективності господарської діяльності Шляхи збільшення прибутковості підприємства. Володіти інструментарієм Розподілу прибутку на підприємстві.	Задача 1. Знайти прибуток від реалізації, прибуток від звичайної діяльності та чистий прибуток на основі вихідних даних: Дохід (виручка) від реалізації продукції за звітний період склав 675320 грн. з ПДВ та акцизним збором, сума якого 10000 грн. Собівартість реалізованої продукції склала 253200 грн. Крім того, за звітний період підприємство отримало штрафних санкцій на суму 42 тис. грн., прибуток від реалізації основних засобів склав 15000 тис. грн. У цьому ж звітному періоді були виявлені збитки минулих років на суму 115000 грн. Підприємство також одержало прибуток від здачі майна в оренду в сумі 12525 грн., сплатило штрафів на суму 3560 грн., та одержало збиток від реалізації цінних паперів на суму 1600 грн. Задача 2. Визначити рентабельність продукції у плановому періоді, якщо за	

			звітний період виручка від реалізації продукції склала 540 тис грн., а її собівартість — 370 тис. грн. В плановому році очікується зростання цін на продукцію на 15%, а на сировину, матеріали, паливо, запасні частини та інші ресурси на 28%.	
Тема 6. Оподаткування підприємств	2/2	<p>Знати</p> <p>Побудову системи оподаткування підприємств в Україні</p> <p>Прямі, непрямі податки</p> <p>Оподаткування прибутку підприємств: сутність і ставки.</p> <p>Характеристику ЄП 4 групи та особливості його застосування в аграрному секторі економіки (Четверта група платників єдиного податку: умови, що необхідні для отримання статусу платника єдиного податку сільгосп підприємствами, особливості застосування)</p> <p>Сутність податку на додану вартість.</p> <p>Розуміти</p> <p>Механізм сплати ПДВ.</p> <p>Вплив ПДВ на фінансовий стан підприємства.</p> <p>Розрахувати</p> <p>Податок на прибуток, ПДВ, ЄП 4 групи, Акциз</p>	<p>Задача 1. Сільськогосподарське підприємство закупило сировини і матеріалів на суму 10070 грн., без ПДВ. За цей же період підприємство реалізувало продукції, собівартість якої склала 9500 грн., а рівень рентабельності виробництва 50%. Транспортні витрати склала 200 грн. без ПДВ. Визначити розмір ПДВ, який підприємство має перерахувати до бюджету та роздрібну ціну реалізації продукції.</p> <p>Задача 2. Промислове підприємство отримало від постачальників будівельні матеріали на суму 10 000 грн. (без ПДВ). За цей самий період була реалізована готова продукція, собівартість виробництва якої — 8 500 грн., а рентабельність — 40%. Витрати на її транспортування — 150 грн. (без ПДВ). Визначити ПДВ до бюджету та ціну реалізації продукції замовникам.</p>	
Тема 7. Фінансові аспекти формування та руху оборотних активів	3/3	<p>Розуміти</p> <p>Сутність і склад оборотних засобів.</p> <p>Особливості кругообороту оборотних засобів в сільському господарстві</p> <p>Знати</p> <p>Класифікацію оборотних засобів.</p> <p>Джерела формування оборотних засобів.</p> <p>Розраховувати та аналізувати</p> <p>Нормування оборотних засобів.</p> <p>Визначення потреби в оборотних засобах.</p> <p>Показники ефективності використання оборотних засобів.</p>	<p>Задача 1. Розрахувати норматив оборотних засобів по готовій продукції та розрахунках із заготівельними організаціями, якщо: фактичний обсяг реалізації продукції – 2120 тис. грн., плановий обсяг – 2480 тис. грн., фактичні залишки продукції за минулий рік склали: в січні - 15 тис. грн., в березні – 4 тис. грн., червні – 13 тис. грн., липні – 18 тис. грн., серпні – 20 тис. грн., в жовтні – 50 тис. грн., в листопаді – 30 тис. грн., в грудні – 25 тис. грн., а середня періодичність надходження грошей на поточний рахунок підприємства – 6 днів.</p> <p>Задача 2. Визначити:</p> <p>а) середньорічні залишки оборотних засобів підприємства;</p> <p>б) тривалість одного обороту;</p> <p>в) кількість оборотів за рік.</p> <p>Залишки оборотних засобів згідно кварталних балансів, тис. грн.: на початок року –</p>	

			1659; на 1.04. – 1743; на 1.07. – 1796; на 1.10. – 1806; на кінець року – 1809. Виручка від реалізації продукції та послуг протягом року 16180 тис. грн.	
Тема 8. Кредитування господарської діяльності агропромислових підприємств	2/2	<p>Розуміти Необхідність та сутність кредитування підприємств.</p> <p>Знати Різновиди короткострокових кредитів. Структуру кредитного договору. Методику оцінки кредитоспроможності підприємства. Порядок погашення банківського кредиту підприємством. Механізм пільгового кредитування аграрних підприємств. Комерційне кредитування.</p> <p>Розраховувати та аналізувати Розрахунок потреби в короткостроковому та довгостроковому кредиті.</p>	<p>Задача 1. Підприємство взяло позику в банку \$ 1000 на 4 роки під 14% річних, які нараховуються за схемою складних процентів на непогашений залишок. Повертати потрібно рівними сумами в кінці кожного року. Яким буде розмір річного платежу?</p> <p>Задача 2. Аграрне підприємство оформило кредит на купівлю виробничого приміщення за 150 000 грн. на наступних умовах: 30% вартості оплачується зразу, решта погашається рівними річними платежами протягом 8 років з нарахуванням 15% річних на непогашену частину кредиту за схемою складних процентів. Якою буде сума процентів до сплати?</p>	

Модуль 3

Фінансування основних засобів, фінансовий стан, фінансове планування та фінансова санація підприємств

Тема 9. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	3/3	<p>Розуміти Сутність основних засобів та їх відтворення.</p> <p>Знати Норми амортизації. Методи нарахування амортизаційних відрахувань.</p> <p>Розраховувати та аналізувати Показники стану та ефективності використання основних засобів. Знос і амортизацію основних засобів. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень</p>	<p>Задача 3. Первісна балансова вартість об'єкта основних засобів – 21 370 грн., ліквідаційна – 1 370 грн., термін корисної експлуатації 5 років. Розрахувати суму амортизації.</p> <p>Задача 4. Початкова балансова вартість об'єкта основних засобів склала 21 370 грн. Після закінчення терміну експлуатації його було списано, причому отримано 3 т металобрухту, які здано за ціною 300 грн. за 1 т, продано запчастин на суму 745 грн., витрати по ліквідації склали 75 грн., транспортні витрати на металобрухт 50 грн. Якою буде ліквідаційна вартість об'єкта основних засобів?</p> <p>Задача 5. Сільськогосподарське підприємство купило об'єкт основних засобів за 735 тис.грн., термін експлуатації якого 6 років. Нархувати річну амортизацію за перші 3 роки методом зменшуючого залишку, за решту років служби рівномірним прямолінійним.</p>	
Тема 10. Фінансове планування на	3/3	<p>Розуміти Роль фінансового планування на підприємстві в умовах ринку. Сутність фінансового</p>	<p>Задача . Розробити план руху грошових засобів підприємства, а також баланс доходів і витрат при наступних прогнозуючих</p>	

підприємстві		<p>прогнозування. Мету і завдання фінансового планування.</p> <p>Знати Зміст фінансового плану та порядок його складання. Значення оперативного фінансового планування.</p> <p>Вміти Побудувати - фінансову стратегію підприємства. Скласти платіжний календар</p>	<p>даних планового року (тис. грн.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - випуск товарної продукції по відпускним цінам – 800; - залишки нереалізованої продукції по відпускним цінам на початок планового року – 50; - залишки нереалізованої продукції по відпускним цінам на кінець планового року – 30; - в реалізації 40% підакцизної продукції (акциз – 20%); - планова виробнича собівартість товарної продукції – 400; - залишки нереалізованої продукції на початок року по фактичній виробничій собівартості минулого року – 35; - залишки нереалізованої продукції на кінець року по плановій виробничій собівартості – 20; - невиробничі витрати – 100; - доходи від інших операцій – 804 - амортизаційні відрахування – 180; - надходження засобів за комунальні та інші послуги – 150; - приріст стійких пасивів – 30; - доходи від виконання робіт госпрозрахунком – 80; - збільшення кредиторської заборгованості – 20; - перехідна дебіторська заборгованість – 190; - податки, платежі, внески, що входять до собівартості продукції – 120; - інвестиції – 100; - емісія цінних паперів – 200; - інші доходи та надходження засобів – 40; - приріст власних оборотних засобів – 80; - капітальні вкладення – 400; - лізингові платежі – 150; - витрати на утримання об'єктів соціальної сфери – 10; - довготермінові і короткострокові фінансові вкладення – 200; - відрахування у фонд підприємства -50 ; - інші витрати і відрахування – 30; - податок на прибуток – 50; - штрафи – 10. 	
Тема 11. Комплексна оцінка фінансового стану	3/2	<p>Розуміти Що таке фінансовий стан підприємства Необхідність здійснення оцінки фінансового стану підприємства.</p>	<p>Задача 1. Вихідні дані балансу сільськогосподарського підприємства: оборотні активи – 8488 т грн., в т. ч. грошові кошти і короткострокові</p>	

підприємства		<p>Знати Мету і основні завдання аналізу фінансового стану. Методи оцінки фінансового стану</p> <p>Розраховувати і аналізувати Показники майнового стану підприємства. Показники ліквідності та платоспроможності підприємства. Показники фінансової стійкості підприємства. Показники ділової активності підприємства. Показники рентабельності або прибутковості підприємства Показники оцінки акціонерного капіталу. Показники загальної оцінки фінансового стану.</p>	<p>фінансові вкладення – 410 тис. грн., короткострокові зобов'язання – 10404 тис. грн., власний капітал – 15429 тис. грн., довгострокові позикові кошти – 1916 тис. грн., основні засоби та поза оборотні активи – 19261 тис. грн. Визначити показники фінансової стабільності і платоспроможності підприємства. Задача 2. Визначити та проаналізувати показники ліквідності та платоспроможності сільськогосподарського підприємства на основі вихідних даних: дохід від реалізації продукції – 125,7 тис. грн., короткострокові фінансові вкладення – 83,1 тис. грн.; грошові кошти: в касі підприємства – 2150 грн., на поточному рахунку в банку – 17,5 тис. грн., короткострокові фінансові вкладення – 15 тис. грн., дебіторська заборгованість – 18820 грн., виробничі запаси – 56 тис. грн., готова продукція – 25,2 тис. грн.</p>	
Тема 12. Фінансова санація та банкрутство підприємств	3/2	<p>Розуміти Економічну сутність фінансової санації підприємства. Фактори, що спричиняють фінансову кризу на підприємстві.</p> <p>Знати Сутність санаційного аудиту та етапи його проведення. Фінансові джерела санації підприємств.</p> <p>Застосовувати Класичну модель фінансової санації.</p> <p>Складати План санації.</p> <p>Проводити Санаційний аудит</p>	<p>Задача 1. Розрахувати та проаналізувати ймовірність банкрутства ПАТ «Дрон» за допомогою універсальної дискримінаційної функції, якщо відомо, що станом на початок року показник cash-flow підприємства був рівний 60 000 грн., валюта балансу 800 000 грн., сума заборгованості 210 000 грн., виручка від реалізації 300 000 грн., собівартість реалізованої продукції 200 000 грн., інші операційні доходи 400 грн., адміністративні витрати 15 000 грн., витрати на збут 5000 грн., інші операційні витрати 12 000 грн., виробничі запаси 54 000 грн Задача 2. Спрогнозувати ймовірність банкрутства підприємства, якщо чистий дохід –85 500 тис. грн., амортизація – 2 500 тис. грн., виробничі запаси – 7010 тис. грн., готова продукція – 2 500 тис. грн. незавершене виробництво – 140 тис. грн. товари – 1 200 тис. грн., довгострокові зобов'язання – 1340 тис. грн., векселі видачі на суму 200 тис. грн., заборгованість банку за короткостроковим кредитом 20</p>	

			000 тис. грн., кредиторська заборгованість за товари – 10 500 тис. грн., поточні зобов'язання за розрахунками – 14 700 тис. грн., валюта балансу – 115 900 тис. грн	
Курсова робота з фінансів підприємств				
Екзамен				30
Всього за курс				150

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу, відсутність плагіату обов'язкова
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано

Навчально-методичне забезпечення

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1938>

1. Лемішко О.О., Тітенко З.М. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Фінанси підприємств» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» із спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». К.: «ЦП «КОМПРИТ». 2019. 51 с.
2. Лемішко О.О., Тітенко З.М. Фінанси підприємств. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» для студентів денної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» із спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». К.: «ЦП «КОМПРИТ». 2019. 127 с.
3. Березовська Л.О., Лемішко О.О., Олійник Л.А. Робочий зошит для проведення практичних занять з курсу «Фінанси підприємств» студентам освітнього ступеня бакалавр економічного факультету з різними формами навчання за напрямом підготовки 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та факультету аграрного менеджменту за напрямом підготовки 073 «Менеджмент» (Менеджмент організацій і адміністрування, Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності). К.: НУБіП України. 2020. 250 с.
4. Шевченко Н.Ю., Мрачківська Н.К. Робочий зошит ч.1 Фінанси для проведення семінарських занять зі студентами ОС «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа». К.: ТОВ «Прінтеко». 2021. 105 с.
5. Шевченко Н.Ю., Мрачківська Н.К. Робочий зошит ч.2 Фінанси для проведення семінарських занять зі студентами ОС «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа». К.: ТОВ «Прінтеко». 2021. 98 с.

Рекомендовані джерела інформації

1. Податковий кодекс України: Закон від 02.12.2010 №2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 15-16, № 17.
2. Про Державний бюджет України на 2023 рік: Закон України від 3 листопада 2022 року. № 2710-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text> (дата звернення: 22.12.2022).
3. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19> (дата звернення 13.02.2020.).
4. Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України: Постанова ПНБУ від 02.01.2019. № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19#n10> (дата звернення 08.02.2020).
5. Про затвердження Змін до Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова від 24.04.2020 № 56 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0056500-20#Text> (дата звернення: 30.05.2020).

6. Про внесення змін до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Правління Національного банку України. Постанова від 08 грудня 2020 року № 155. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_08122020_155 (дата звернення: 1.03.2021).
7. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо адміністрування окремих податків в період воєнного, надзвичайного стану. Закон України від 01.04.2022 №2173-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2173-20#Text> (дата звернення: 22.05.2022).
8. Співпраця України з Міжнародними фінансовими організаціями. URL: <https://mof.gov.ua/uk/spivrobotnictvo-shhodo-zaluchannja-finansuvannja-mfo> (дата звернення: 23.01.2022).
9. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури. 2018. 292 с.
10. Каламбет С.В., Іванов С.В., Півняк Ю.В. Фінанси підприємств. Практикум: Навч. посіб. Дніпропетровськ: ДНІПРО. 2020. 240 с.
11. Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.П., Чубка О.М. Фінанси підприємств. Підручник. К.: Видавничий дім «Кондор». 2020. 340 с.
12. Лемішко О.О. Теоретико-концептуальний базис та напрями удосконалення фінансової політики відтворення капіталу в агросекторі: монографія. Київ: НУБіП України. 2021. 620 с.
13. Lemishko, O., & Shevchenko, N. (2021). Lending in the agricultural sector of Ukraine: challenges and solutions. *Economic Annals-XXI*, 192(7-8(2)), 74-87. (Scopus)
14. Сокуренько В.В., Швець Д.В., Бортник С. М., Ткаченко С.О. Фінанси підприємств: підручник. Харків. нац. ун-т внутр. справ. – 2-ге вид., допов. та перероб. Харків: ХНУВС. 2022. 292 с.
15. Фінанси України. URL: <http://finukr.org.ua/?lang=ru>
16. Економіка України. URL: <http://economyukr.org.ua/?lang=uk>
17. Облік і фінанси. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/journals/>
18. Економіка АПК. URL: <http://eapk.org.ua/>
19. Біоекономіка і аграрний бізнес. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy>
20. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
21. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>
22. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
23. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
24. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: http://old.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=245427186&cat_id=245427156